

Suggesties voor aandachtspunten bij bespreking van de SEO-evaluatie Wbft 2019 en de Kamerbrief 'Toekomst bekostiging financieel toezicht'

Effectief en onafhankelijk toezicht dragen bij aan stabiele en integere financiële markten. Het beschermt consumenten, investeerders en ondernemers en draagt bij aan het vertrouwen in het financiële stelsel. Ook voor het Nederlandse vestigingsklimaat is betrouwbaar en betaalbaar toezicht van grote waarde.

De SEO-evaluatie van de 'Wet bekostiging financieel toezicht 2019 (Wbft 2019)' en de 'Kamerbrief toekomst bekostiging financieel toezicht' vormen een belangrijke stap in de verdere ontwikkeling van toekomstbestendig, doelmatig en efficiënt toezicht op de Nederlandse financiële sector. Namens DUFAS, Nederlandse Vereniging van Banken, Holland Quaestor, APT, Verbond van Verzekeraars, Adfiz en VBIN spreken wij onze waardering uit voor de zorgvuldige analyse van SEO, de kabinetsreactie en de bereidheid van het kabinet om het gesprek aan te gaan met de sector. Graag doen we suggesties voor de bespreking hiervan tijdens het Commissiedebat Financiële Markten van 11 september aanstaande.

Aanbevelingen SEO

De SEO-evaluatie benoemt sterke punten in de huidige toezichtssystematiek, zoals de transparantie over kosten en de verantwoording over inzet van capaciteit die toezichthouders via panelbijeenkomsten afleggen. Dit biedt duidelijkheid over kostenwijzigingen en prioriteiten. Wij onderschrijven onder meer de volgende aanbevelingen uit de SEO-evaluatie:

- Het helder definiëren van wat 'proportionaliteit' betekent;
- Het vergroten van mogelijkheden om kosten te stabiliseren;
- Het onderzoeken van effecten op het vestigingsklimaat; en
- Het verkennen van 'ankers' om extreme kostenstijgingen voor individuele instellingen te voorkomen.

Betrokkenheid sector

In het rapport wordt aangegeven dat de sector geen invloed ervaart op de wijzigingen en overschrijdingen van het kostenkader, maar zich wel geïnformeerd voelt. Dat de sector geen bepalende invloed heeft, noemt SEO passend en voldoende gezien de onafhankelijke positie van de toezichthouder. Wij zien wel degelijk ruimte om de panelbijeenkomsten aan te grijpen om daadwerkelijk samen met de financiële sector vooruit te kijken naar ontwikkelingen op de langere termijn, de concurrentiekracht van de sector en het toezicht dat daar goed bij past. Ook kan het proces rond tussentijdse wijzigingen van het kostenkader verder worden verbeterd, bijvoorbeeld door de sector eerder en actiever in het totstandkomingsproces te betrekken.

Contactgegevens DUFAS:

Jeroen van Wijngaarden: Algemeen Directeur / Mail: jvw@dufas.nl / Tel: +31 6 23755814

Vestigingsklimaat

SEO onderkent dat toezichtkosten een negatieve impact kunnen hebben op het Nederlandse vestigingsklimaat en geeft in overweging een internationaal vergelijkend onderzoek te doen. Wij waarderen dat het kabinet heeft aangegeven een dergelijke vergelijking uit te zullen voeren. Tegelijkertijd benadrukken wij dat een bredere benadering nodig is. Niet alleen kleinere partijen, maar ook (middel)grote en grensoverschrijdende instellingen ondervinden de impact van toezichtkosten op hun vestigingskeuzes. Daarnaast gaat het niet uitsluitend om de hoogte van de toezichtkosten, maar ook om factoren als voorspelbaarheid, proportionaliteit, administratieve lasten en de kwaliteit van de toezichtrelatie. Naar wij menen hebben toezichthouders ook een rol in het zorgdragen voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat, en kan het denken in risico's en bescherming hand in hand gaan met het denken in kansen en groeimogelijkheden voor de Nederlandse economie.

Wij pleiten er dan ook voor om naast de toezichtkosten ook andere aspecten mee te nemen in de analyse, zodat een vollediger beeld ontstaat van het vestigingsklimaat in Nederland voor een brede groep financiële instellingen.

Overheidsbijdrage

SEO adviseert om te onderzoeken of overheidsfinanciering passend is voor bepaalde toezichttaken, met name waar het profijtbeginsel minder opgaat, de draagkracht beperkt is of het vestigingsklimaat onder druk staat. Toezicht wordt bovendien als algemeen belang gezien. Het kabinet blijft echter vasthouden aan volledige doorberekening aan de sector en onderbouwt deze keuze, bij de afweging van de beleidsopties, met het argument dat sprake zou zijn van systeemprofijt.

Er zijn echter vier gronden die verder onderzoek naar een gedeeltelijke overheidsbijdrage kunnen rechtvaardigen:

1. Goed toezicht dient een breed publiek belang

Financieel toezicht is gericht op het algemeen belang en gaat daarmee verder dan enkel het belang van individuele financiële instellingen. Het versterkt de stabiliteit, transparantie en bescherming binnen het gehele financiële systeem en komt daarmee de samenleving als geheel ten goede. In andere toezichtdomeinen, zoals mededinging, zorg en voedselveiligheid, wordt dit publieke belang erkend, en worden de kosten niet volledig op marktpartijen afgewenteld.

2. Beperkte toepasbaarheid van het profijtbeginsel

De SEO-evaluatie laat zien dat het profijtbeginsel in de praktijk niet altijd eenduidig toepasbaar is. Dit geldt bijvoorbeeld voor kosten rond de voorbereiding van nieuw toezicht of nieuwe toezichtcategorieën, rechtszaken van individuele partijen, integriteitstoezicht en sanctietoezicht. Deze taken dienen primair het bredere

maatschappelijke belang en leveren geen direct voordeel op voor individuele financiële instellingen.

3. **Stimuleren van een innovatief vestigingsklimaat voor start ups en MKB**

De SEO-evaluatie laat zien dat toezichtkosten met name voor kleine, startende en mobiele ondernemingen een belemmering kunnen vormen en daarmee impact hebben op innovatie, concurrentie en diversiteit binnen de Nederlandse financiële sector.

4. **Vergroten stabiliteit en draagkracht**

De SEO-evaluatie wijst erop dat met name kleinere toezichtcategorieën gevoelig zijn voor grote en onverwachte kostenfluctuaties. Dit ondermijnt de stabiliteit en voorspelbaarheid van het ondernemingsklimaat, vooral voor kleinere marktpartijen. De overheid kan hier een stabiliserende rol vervullen, bijvoorbeeld door het dempen van uitschieters door middel van een overheidsbijdrage.

Tot slot

Wij waarderen de inzet van het kabinet om de doelmatigheid en stabiliteit van toezicht te versterken. Tegelijkertijd vragen we nadrukkelijk aandacht voor het algemene belang dat toezicht dient. Een gedeeltelijke overheidsbijdrage voor specifieke toezichttaken is geen uitzondering op het profijtbeginsel, maar een logische aanvulling op een toezichtmodel dat het algemeen belang dient. Wij onderschrijven dan ook de beleidsoptie van het SEO om de wenselijkheid van overheidsfinanciering voor sommige typen toezichtkosten te onderzoeken en roepen het kabinet op om haar afweging dit niet te doen te heroverwegen.